

Prof.K.Dišlera iedalījums pēc Satversmē minētām un neminētām funkcijām

Latvijas Valsts Prezidenta Funkcijas:

I. Satversmes līkumā minētās:

1. Līkumdosīšanā.
- a) Līkumu erošināšana, konstituzijas 47. u. 65. pp.
- b) Teešķa pēprāfti vīriešu līkuma zaurlūkšanu, 71. un 75. pp.
- c) Līkuma publizēšana, 69., 70. un 75. pp.
- d) Līkuma nobosīšana taučas nobalsošanai, 72. un 75. pp.
- e) Tautas erošinata līkumprojekta nobosīšana Saeimai, p. 78.

2. Administrācijā.

3. Kriminalju rīsdikzijā.
- Noteiktu novecesneku apsīcehlošīšanu, p. 45.

4. Politikā.

- a) Saeimas atlaisīšanas erošināšana, p. 48.
- b) Saeimas sehschu sašaukšanās pehz Saeimas atlaisīšanas, p. 49.
- c) Uzrāhtīgu min. kabineta sehschu sašaukšana atlaisīšanas, p. 48.
- d) Teešķa pēprāfti Saeimas sehses sašaukšanu, p. 20.
- e) Teešķa pēprāfti Saeimas sehgtu sehti, p. 22.

5. **Walsts res
presentesmanā.**

II. Satversmes līkumā nemētās:

- a) Kabineta demissijas pēnemīšana;
- b) Tautas reprezentēšana valsts eelsēne;
- c) Teešķa tīti informētam par leetu stāhwokli valsts eelsēne un aģejā politikā;
- d) Teešķa greestees ar erošinoschēm preelshlikumeem pē Saeimas.

A. Vīspārejā administrācijā.

- a) Ministru prezidenta aizīšana, p. 58.
- b) Uzrāhtīgu min. kabineta sehschu sašaukšana un vadīšana Saeimas darbības laikā, p. 48.

B. Uhrejā administrācijā.

- a) Latvijas diplomatisko preelshīstāhwju eezelsīšana;
- b) Žītu valstu diplomati. preelshīstāhwju pēnemīšana;
- c) Starptautisku līhgumu ratifīzēšana;

C. Militārā administrācijā un walsts aissardībā.

- a) Walsts bruņotā spēka augstādā vadonība;
- b) Armijas virspārējneela eezelsīšana kara lailā;
- c) Nepeezeesīamu militāras aissardības ūku spēkīšana;
- d) Saeimas sašaukšana kārā ar walsts militāro aissardību;
- e) Kara pasludinašana už Saeimas lehmumu, p. 43.

Dišlers K. Latvijas Valsts prezidenta kompetence/ Tieslietu ministrijas Vēstnesis Nr.3

1922// Tieslietu ministrijas Vēstnesis (1920-1940) 1.sējums Faksimilizdevums. Latvijas Republikas Tieslietu ministrija, Senatora Augusta Lēbera fonds, Rīga, 2003. 443.lpp.

Atzīmējot vienkopus Valsts Prezidenta funkcijas, dabūjam sekošu pārskatu:

1. Konstitutivā funkcija.

2. Legislativā funkcija.

- a) Likumu ierosināšana;
- b) Tiesība pieprasīt likuma otrreizēju caurlūkošanu;
- c) Likumu publicēšana;
- d) Likumu apturēšana referenduma nolūkā;
- e) Tautas ierosināta likumprojekta nodošana Saeimai, tautas nobalsošanas izsludināšana.

3. Defensivā funkcija.

- a) Valsts bruņotā spēka augstākā vadonība;
- b) Kara pasludināšana;
- c) Nepieciešamie militārās aizsardzības soļi.

4. Federativā funkcija.

- a) Valsts starptautiskā reprezentēšanai;
- b) Starptautisko līgumū ratificešana.

5. Kreativā funkcija:

A. Pozitīvā izpausmē:

- ā) Iecelšana militārā un diplomātiskā dienesta amatos;
- b) Ministru prezidenta iecelšana amatā.

B. Negatīvā izpausmē:

Saeimas atlaišanas ierosināšana.

6. Jurisdiktivā funkcija:

Notiesātu noziedznieku apžēlošana.

7. Regulatīva funkcija:

- a) Saeimas sasaukšana;
- b) Ārkārtīgu ministru kabineta sēžu vadība;
- c) Rīkojums par resoru nodošanu.

8. Kontroles funkcija:

- a) Tiesība tikt informētam;
- b) Vēto tiesība svarīgos administratīvos jautājumos,⁸⁰⁾

K. Dišlers

Latvijas Universitates docents

Ievads
Latvijas valststiesību
zinātnē

1930.

Izdevis A. Gubis